

ESSENTIËLE STAPPEN

naar een
klimaatbestendige
buitenruimte

In 7 essentiële stappen naar een **klimaatbestendige buitenruimte**

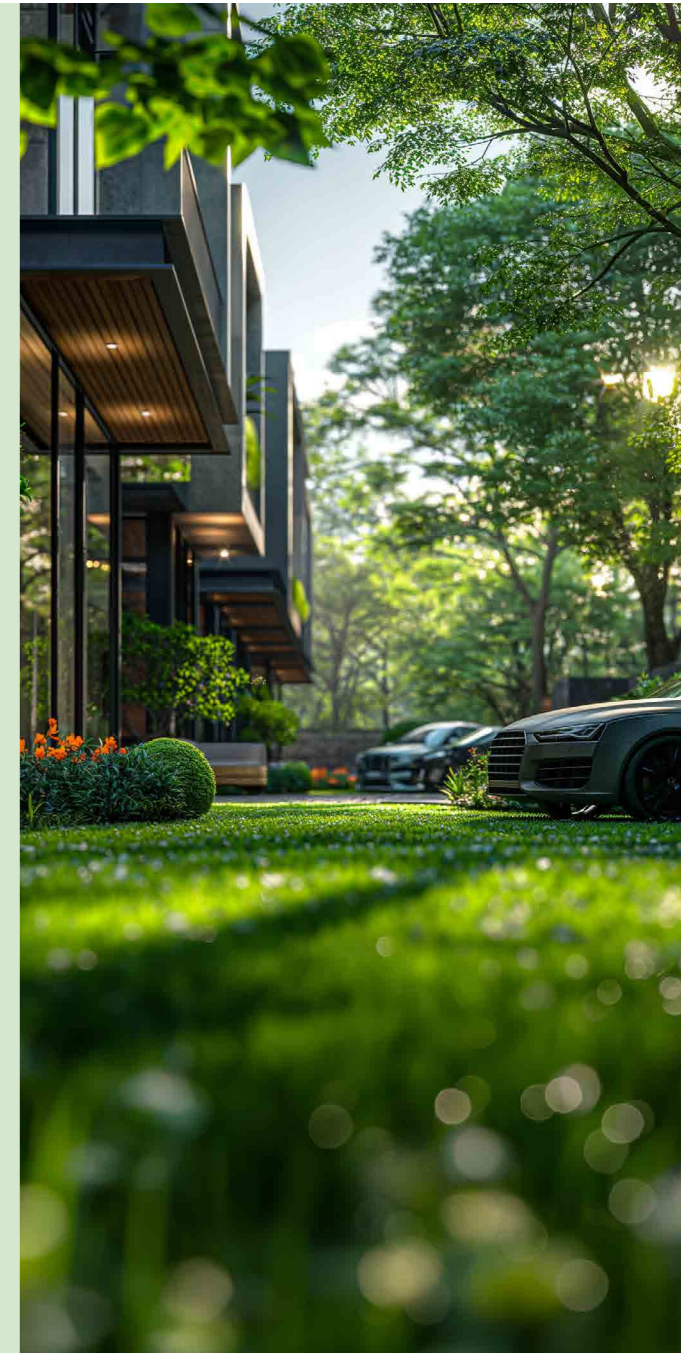
Klimaatverandering, watertekorten en strengere regelgeving maken duurzaamheid in de buitenruimte urgenter dan ooit. Als aannemer speel je een cruciale rol in het ontwikkelen van landschappen die niet alleen functioneel en esthetisch aantrekkelijk zijn, maar ook bijdragen aan een klimaatbestendige toekomst. Duurzaam bouwen en aanleggen gaat verder dan enkel het kiezen van ecologische materialen; het vraagt om een holistische aanpak waarbij waterbeheer, biodiversiteit, energie-efficiëntie en slimme materiaalkeuzes samenkomen.

In deze whitepaper ontdek je hoe je aan de hand van strategische keuzes een buitenruimte creëert die bestand is tegen extreme weersomstandigheden, bijdraagt aan een gezond ecosysteem en tegelijkertijd voldoet aan de nieuwste duurzaamheidsnormen. Van waterdoorlatende verhardingen en het opvangen van regenwater tot energie-efficiënte oplossingen en klimaatadaptieve beplanting – deze gids helpt je om als aannemer het verschil te maken. Want een duurzame buitenruimte is niet alleen een investering in de natuur, maar ook in de toekomst van jouw vakgebied.

Inhoud

- 1 **Waterdoorlatende verharding**
  - 2 **Elke druppel telt**
  - 3 **Biodiversiteit troef**
  - 4 **Vandaag is groen... de kleur van jouw dak!**
  - 5 **Duurzame materiaalkeuze**
  - 6 **Klimaatbewust ontwerpen en planten**
  - 7 **Tuin als natuurlijke isolatie en energiebron**
- Samen bouwen aan een klimaatbestendige toekomst**

1

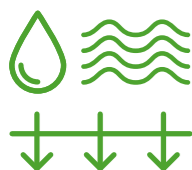
Waterdoorlatende verharding

We kunnen er al lang niet meer omheen: het klimaat verandert en hevige regenbuien komen steeds vaker voor. Dit vergroot het risico op wateroverlast en overstromingen, vooral in sterk verharde omgevingen.

Buitenruimtes worden niet langer enkel beoordeeld op esthetiek; de nadruk ligt steeds meer op functionele, klimaatbestendige oplossingen die water op een slimme manier beheren. Daarom is het cruciaal om waterdoorlatende alternatieven te integreren, zodat regenwater op een natuurlijke manier in de bodem kan infiltreren. Een doordacht aangelegd wadisysteem bijvoorbeeld, houdt overtollig water tijdelijk vast en laat het gecontroleerd in de bodem sijpelen, wat helpt om de grondwaterreserves op peil te houden.

Daarnaast worden de regels rond verharding alsnog strenger. De roep om ontharding klinkt luider dan ooit en regelgeving zoals de Hemelwaterverordening 2023, die vanaf januari 2025 ook voor openbare domeinen geldt, dwingt tot duurzamere keuzes. Deze

verordening legt strengere eisen op rond infiltratieoppervlakte, infiltratievolume en buffervolume, waardoor tuinaannemers proactief moeten inspelen op nieuwe normen.

Een **waterdoorlatende verharding** kan echter ook een oplossing bieden in de strijd om het grondwaterpeil op te krikken. Dit type verharding is ideaal wanneer het gaat om berijdbare zones zoals een oprit of (openbare) parkeerplaatsen. Door gebruik te maken van waterdoorlatende grasdallen of grindmatten zorg je dat water toch in de bodem kan vloeien én je verkrijgt een stabiele, berijdbare ondergrond. Zorg hierbij steeds dat de fundering is opgebouwd uit een waterdoorlatend materiaal, zoals steenslag, zodat het hemelwater effectief kan wegzakken in de bodem. Ook **harsgebonden grindverhardingen** bieden een zeer stevige en waterdoorlatende ondergrond die bestand is tegen intens verkeer. Als je met (bestaande) stenen of zelfs kasseien werkt, kan je kiezen voor voegzand of voegmortel die het water via de voegen in de bodem laat infiltreren.

2

Elke druppel telt

Water wordt steeds schaarser en kostbaarder, en ook onze tuinen zuchten onder periodes van hitte en extreme droogte. **Het installeren van een regenwaterput is een belangrijke stap om hemelwater op te vangen** zodat het water via de dakgoot niet het riool instroomt. Een iets bescheidener alternatief bestaat erin het water via de regenpijp te laten uitmonden in een **regenwaterton**. Door dit regenwater te hergebruiken voor bijvoorbeeld het bewateren van planten, het wassen van je auto of het vullen van boomwaterzakken,

kan je flink wat drinkwater besparen. **Boomwaterzakken** zorgen ervoor dat water langzaam bij de wortels doordringt, wat verdamping minimaliseert en bomen tijdens droge periodes beter ondersteunt. Regenwater is bovendien een hernieuwbare bron die geen energie-intensieve verwerking vereist in tegenstelling tot kraanwater. Doordat hemelwater van nature geen kalk bevat, is het ook gunstiger voor je planten. Het opvangen in een regenwaterton lijkt misschien een (regen)druppel op een hete plaat, maar elke geredde druppel telt!

3

Biodiversiteit troef

Ga voor een tuin waarin zowel mens als dier zich thuis voelen. **Door te kiezen voor borders met inheemse planten bescherm je onze inheemse dieren.** Deze planten vormen namelijk een bron van voeding, beschutting en een nestplaats voor inheemse vlinders, bijen en vogels. Bovendien zijn deze planten beter aangepast aan onze bodem, ons klimaat en andere omgevingsfactoren zoals lokale ziektes of plagen. Hierdoor bespaar je dan weer tijd en middelen op het vlak van bewatering, bemesting en bestrijding.

Een natuurlijke haag of een steenkorf die je zwevend kan plaatsen vormt een ideale afscheiding. Op die manier

kunnen ook kleine zoogdieren zoals egels vrij van de ene tuin naar de andere op zoek naar voedsel of beschutting. Vogels zijn dan weer dol op hagen, struiken en bomen die dienen als broedplaats en feestbuffet dankzij de vele insecten en bessen. Combineer dit met een mulchlaag van bijvoorbeeld schors, compost, houtsnippers of grind, zodat vocht niet meteen verdampt maar langer in de grond blijft vastgehouden. Ook onkruid vormt een belangrijke sleutel tot een biodiverse tuin. Geen fan van een te wilde tuin? Geen nood, je kunt ook kiezen om een border aan te leggen en dit hoekje in je tuin wat te laten 'verwilderen'. **Zowel planten als dieren zullen je dankbaar zijn!**

Een natuurlijke haag of een steenkorf die je zwevend kan plaatsen vormt een ideale afscheiding.

Vandaag is groen... de kleur van jouw dak!

4

Een groendak is een slimme en duurzame toevoeging aan elke buitenruimte. Het buffert regenwater, vermindert hittestress, vangt fijnstof op en draagt bij aan de biodiversiteit. Voor tuinaannemers biedt het een aantrekkelijke oplossing die esthetiek combineert met milieuvriendelijke voordelen. Groendaken vangen neerslag op en laten het water geleidelijk verdampen of infiltreren, wat helpt om wateroverlast te voorkomen en het grondwatervniveau stabiel te houden. Bovendien zorgt de natuurlijke isolerende werking voor een energiezuiniger gebouw en een aangener binnenklimaat.

Een groendak beschermt je dakbedekking ook tegen aantasting door uv-stralen, sneeuw en ijs. Hierdoor gaat je dak heel wat langer mee. Daarnaast werken groendaken ook geluidsisolerend door omgevingsgeluid te temperen. Door te werken met voorgekweekte sedumtrays is de installatie eenvoudig en onderhoud minimaal. Deze planten hebben namelijk amper water of bemesting nodig. Groendaken passen perfect binnen een klimaatbestendige buitenruimte en bieden een ecologisch verantwoord alternatief voor traditionele dakbedekkingen.

5

Duurzame materiaalkeuze

Duurzaamheid begint bij slimme materiaalkeuzes. Door te kiezen voor gerecycleerde en herbruikbare materialen verklein je niet alleen de afvalberg, maar verminder je ook de CO₂-uitstoot die gepaard gaat met de productie en het transport van nieuwe grondstoffen. Materialen die deels of volledig gerecycleerd zijn, zoals grindmatten of grasdallen uit gerecycleerd HDPE, dragen bij aan een circulaire economie zonder in te boeten op kwaliteit.

Bij duurzaam tuinontwerp spelen kwaliteit en levensduur een cruciale rol. Door te kiezen voor producten met een TÜV-certificering of een ander kwaliteitslabel kies je voor een lange levensduur. Deze producten zijn bestand tegen intensief gebruik, weersinvloeden (vorst en uv-stralen) en slijtage. Dit betekent minder vervanging, minder afval en minder onderhoud op lange termijn. Door te investeren in producten die onderhoudsarm zijn en niet snel moeten worden vervangen, bespaar je op kosten en

minimaliseer je de impact op het milieu. Bij kunststof grindmatten is de kwaliteit bijvoorbeeld van groot belang. Minderwaardige grindmatten die niet gemaakt zijn van hoogwaardig, uv- en drukbestendig HDPE kunnen door belasting afbrokkelen. Hierdoor wordt je oppervlak niet enkel minder stabiel, het zorgt er ook voor dat microplastics in de bodem terechtkomen. Door te kiezen voor stevige, kwalitatieve grindmatten uit gerecycleerd en duurzaam HDPE, vermijd je deze problemen en zorg je voor een stabiele, milieuvriendelijke oplossing met een lange levensduur.

Daarnaast vormt lokale productie een belangrijk duurzaamheids-criterium. Door materialen te kiezen die dicht bij huis geproduceerd worden, beperk je de transportkilometers en de bijbehorende CO₂-uitstoot. Dit zorgt niet alleen voor een lagere ecologische voetafdruk, maar ondersteunt ook lokale economieën en vakmanschap.

Klimaatbewust ontwerpen en planten

6

Je kan je tuin wapenen tegen de gevolgen van extreme hitte door het ontwerp en de keuze van de planten aan te passen aan de noden van je tuin. Zo kan je natuurlijke schaduwplekken creëren die koelte bieden aan de hand van borders met struiken of bomen. Via hun bladeren verdampen bomen ook water wat opnieuw bijdraagt aan een koelere omgeving. Ook een wadi of vijver biedt soelaas bij hoge temperaturen, doordat water verdamping stimuleert en zo de omgeving afkoelt.

Door te kiezen voor planten die moeiteloos droge periodes doorstaan, bespaar je niet alleen water, maar maak je je tuin ook

veerkrachtiger. Sedum, een topper voor groendaken, slaat water op en verdraagt extreme weersomstandigheden, terwijl cactussen zonder moeite overleven met minimale bewatering. Maar er is meer dan alleen groen: een goed geplaatste border met zonninnende soorten zoals lavendel, duizendblad en zonnekruid brengt niet alleen structuur, maar ook levendige kleuren in je tuin. Deze robuuste planten trotseren hitte met gemak en trekken bovendien bijen en vlinders aan. Vergeet echter niet dat een goede afwatering essentieel blijft, zo voorkom je dat hevige regenval voor natte voeten zorgt.

7

Tuin als natuurlijke isolatie en energiebron

Een goed ontworpen tuin kan veel meer dan alleen mooi zijn – hij fungeert als een natuurlijke airco en energiebesparend systeem. Door strategisch gebruik te maken van groen en duurzame technologieën, kan je de energie-efficiëntie van een buitenruimte aanzienlijk verbeteren.

Groene gevels en groendaken zijn uitstekende isolatoren die helpen om gebouwen in de zomer koeler en in de winter warmer te houden. In warme periodes absorbeert de beplanting zonnestralen zodat hitte zich minder snel ophoopt, waardoor de noodzaak van airconditioning afneemt. Daarnaast verhoogt een groendak ook het rendement van je zonnepanelen. Die kunnen 's zomers namelijk meer energie opwekken bij lagere temperaturen. **Groene daken en gevels bevorderen bovendien een gezonde leefomgeving door de luchtkwaliteit te verbeteren en regenwater op te vangen.**

Door verharding te beperken en tegels te vervangen door groen, verminder je de warmteopslag en voorkom je het 'hitte-

eilandeffect' in stedelijke omgevingen. Waterpartijen zoals een vijver of wadi dragen hier ook aan bij: ze zorgen voor natuurlijke verkoeling door verdamping en helpen om regenwater efficiënt af te voeren.

Slimme technologieën spelen eveneens een rol in energie-efficiëntie. Zonnepanelen kunnen verlichting en irrigatiesystemen van duurzame stroom voorzien, terwijl bewegingssensoren en slimme timers helpen om onnodig energieverbruik te voorkomen. Een geautomatiseerd waterirrigatiesysteem op basis van weersensoren zorgt ervoor dat planten precies de juiste hoeveelheid water krijgen, zonder verspilling.

Samen bouwen aan een klimaatbestendige toekomst

Duurzaamheid in de buitenruimte is geen luxe meer, maar een noodzaak. **Door bewuste keuzes te maken in waterbeheer, biodiversiteit, materiaalgebruik en energie-efficiëntie, kunnen we buitenruimtes creëren die niet alleen bestand zijn tegen klimaatverandering, maar ook bijdragen aan een gezonder ecosysteem en een hogere levenskwaliteit.**

Voor aannemers ligt hier een enorme kans om toekomstbestendig te bouwen. Door slimme, waterdoorlatende verhardingen te gebruiken, regenwater op te vangen en biodiversiteit te bevorderen, draag je bij aan een duurzame leefomgeving én voldoe je aan de steeds strengere regelgeving. Bovendien bewijzen duurzame materialen

en energie-efficiënte toepassingen dat milieuvriendelijke keuzes hand in hand kunnen gaan met rendement en kwaliteit.

Elke stap, hoe klein ook, maakt een verschil. Of het nu gaat om het toepassen van een groendak, het installeren van een regenwateropvangsysteem of het kiezen van circulaire materialen: samen zetten we de stap naar een buitenruimte die niet alleen mooi en functioneel is, maar ook een investering in de toekomst.

Wil je als aannemer concreet aan de slag met klimaatbewuste oplossingen?

Start vandaag en maak het verschil!

ECC **PRODUCTS**

 www.eccoproducts.eu

 info@eccoproducts.eu

 +32 9 247 00 25